

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

V. leto.

V Gorici, rožni cvet 1884.

6. zvezek.

Iz okrožnice svetega očeta Leona XIII.

izdane 20. malega travna 1884 zoper tako
imenovane „masone“.

„ — Dobivši primerno priliko ponavljamo, kar smo vže ob drugi priložnosti razložili, da je treba z veliko gorečnostjo razširjevati in braniti Tretji Red frančiškanski, kterega deržanje smo, ni davno, s previdno mehkostjo olajšali. Ta red namreč, kaker je vstanovljen od svojega začetnika, ima ves le ta namen, da kliče ljudi k posnemanju Jezusa Kristusa, k ljubezni do svete Cerkve in k zverševanju vseh kerščanskih čednosti; zato mora veliko moč imeti k zatiranju kuge hudobnih društev. Naj se pomlaja torej in raste vsaki dan to sveto tovarištvo, iz kterega se more pričakovati obilo sadu, zlasti pa ta, da se duhovi pripeljejo k prostosti, k bratovstvu, k enakim pravicam, ne kaker si nespametno mislijo „masoni“, temuč, kakar je vse to Jezus Kristus pridobil človeštvu in kaker se je deržal tega sveti Frančišek; namreč k prostosti otrok božjih, da ne bomo služili satanu in poželjivosti, kar so najhujši gospodarji; k bratovstvu, kterega začetek je v Bogu, občem vseh ljudi stvarniku in očetu; k enakosti, ki na podlago pravice in

ljubezni operta, ne podira vseh razločkov mej ljudmi, temuč iz raznoverstnosti življenja, dolžnosti in prizadevanj nareja tisto čudovito somišljenost in tako rekoč soglasje, ki je po natori potrebno h koristi in dostojnosti človeške družbe. —“

* *
*

Pojasnilo. — Mnogi naši braveci pač gotovo ne vedo, kaj je to: „masón“ ali „framasón“, in kaker se še imenujejo tí ljudje, ki sveti oče tolikanj svare pred njimi. Zastran razumljivosti bodi povedano ob kratkem to: Masoni ali framasoni so neka potuhnjena Antikristova bratovščina, ki je razširjena dandanašnji po celem svetu, zlasti mej gospodo in delavci po velikih mestih. Na Francoskem in v mnogih drugih državah in deržavicah ima celo vlado popolnoma v svojih rokah. Tudi mej našimi sosedi pod svetega Štefana krono ta strupena setev prav veselo cvete. Pri nas je sicer prepovedana, vender se skrivaj ljubi Avstriji zato nič menj ne zažira v želodec. Prepovedan sad je tako sladak!

In kaj je namen te hudobne tihotapske družbe? Ob kratkem rečeno: Vero, cerkev in Boga ljudem vreči iz glave in izserca, preganjati kerščanstvo z nepotolažljivim sovraštvom in ne mirovati, preden ne bo zaterto in vničeno vse, kar so rimski papeži, kar so drugi pobožni in sveti kristijani storili in vpeljali v prid in požlahnjenje človeške družbe. To je namen „framasonstva“.

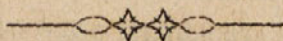
Gotovo je bila ena najvažniših dolžnosti svetega očeta, se vso močjo povzdigniti besedo zoper tako brezbožno kompanijo, ki časti kelo namestu križa, ter povedati, s kakimi pomočki bi se dalo vstaviti razširjevanje te grozovite kužne povodnji. Sveti oče so to storili v obširnem učenem pismu, v katerem mej drugimi pomočki zopet priporočajo tretji red, ki je, kaker so že davno rekli pobožni in sveti katoliški možje, rojen nasprotnik „framasonstvu“ — vojska zoper vojsko — tam Satan in Antikrist, tu Kristus in Frančišek!

Ali „masonske“ vojske je črna tema in britkega orožja imada ga ni prešteti. To so v prvi versti hudobne knjige in zlasti vsakdanji kruh današnjega sveta: časopisi. Da ji bo tretji red v resnici kos, je treba, da se širi na vse strani mej vse, ki imajo še nekoliko vere in dobre volje v sebi. Sveti oče priporočajo skerb za tako razširjevanje škofom in drugim vikšim cerkvenim predstojnikom. Mi pa kličemo tudi vam, dragi bratje in sestre, ki ste že zbrani okoli slavne zastave svetega Frančiška, ter vas pro-

simo, storite, kar je v vaših močeh, da se izpolnijo svetemu očetu goreče želje. Skušajte čedalje več jih pridobiti za našo sveto vojsko z besedo in zgledom, zgledom namreč lepega kerščanskega življenja in zlasti tiste mejsebojne ljubezni prvih kristijanov, ki bodi vedno mej vami ko pravimi brati in sestrami.

Ali morebiti poreče kedo: „H čemu ta hrup? framasonov mi Slovenci še poznamo ne, nikar da bi bili v nevarnosti pred njimi!“ — Tako? Mogoče! Ali keder je sovražnika polna dežela, takrat je že kesno bobnati: „Le vkup, le vkup! Stara pravda!“ Bobnajmo in zbirajmo se, dokler je čas, da se postavimo ko močan jez pred sovražnika, preden vdere čez mejo, preden nas zalije.

Sicer pa bi se motil, kedor bi mislil, da sovražnika nimamo v deželi. Imamo ga, če prav morebiti nima kele na zastavah; mej nami je in kaker listja in trave ga je! Zanimarjenost, lenoba, poželjivost, kregi in prepiri in vse razne strasti in pregrehe, glejte sovražnik! Tretji red ga ima izpoditi z gorečnostjo v službi božji in prejemanju svetih zakramentov, z marljivostjo in natančnim izpolnjevanjem vseh stanovskih dolžnosti, se zadovoljnostjo z malim in radodarnostjo do bližnjega, zlasti s poterpežljivostjo in lepo kerščansko ljubeznijo ter vsemi čednostmi in dobrimi deli, ki morejo osladiti človeku to življenje in enkrat v veselo večnost ga pripeljati. Sploh ima tretji red z novim ognjem navdati celega človeka, in vso človeško družbo rešiti iz prepada, ki pada vvanj globočje in globočje. Toliko moč mu pripisuje Leon XIII., namestnik Kristusov. In mi — ?

Iz obrednika tretjega reda.

Red, ki se ga je deržati pri sprejemanju ali preobleki.

Začenshi skupščino stopi mašnik v koretlju z belo štolo pred oltar na góranjo stopnjico (kjer je na evangelijski strani pripravljen stol, da lahko séde, ako hoče) ter vpraša proti ljudem obrnjen, stoje ali pa séde, prosivca ali prosivko, ki kleči na tleh pred oltarnimi stopnjicami :

Kaj želiš?

Prosivec ali prosivka odgovori :

Oče, ponižno prosim obleke spokornega tretjega reda, da ž njo lažje dosežem večno zveličanje.

Mašnik pravi nato :

Hvala Bogu !

Ako je prosivcev več, ni treba vpraševati vsakega posebej, temuč vse ob enem : Kaj želite ? Tudi odgovarjajo naj vsi kmalu :
Oče, ponižno prosimo itd.

Ko je mašnik z besedami Hvala Bogu ! prošnjo sprejel, naj pristavi nekoliko besed v spodbujenje, pohvali pobožni sklep prosivčev ter ga poterdi v tem sklepu, kazaje, kako vzvišen in koristen je tretji red ; nato vstane, ako je mej tem sedel, se oberne proti oltarju in blagoslavlja obleko ali škapulir in pas, moli v latinskem jeziku naslednje molitve — (prav lepo in spodbudno pa bi bilo, ako bi se molile v slovenskih skupščinah v slovenskem, vsaj, keder bi se sprejemalo večje število prosivcev vpričo obilniše množice zbranih bratov in sester, ki bi molili z mašnikom skupaj ; kar je v naslednjem s tankimi čerkami natisnjeno, ima govoriti mašnik, kar je z debelimi, naj odgovarjajo bratje in sestre) :

Ÿ. Naša pomoč v imenu Gospodovem.

Ř. **Keteri je vstvaril nebo in zemljo.**

Ÿ. Gospod vsliši mojo molitev.

Ř. **In moje vpitje naj k tebi pride.**

Ÿ. Gospod z vami.

Ř. **In s tvojim duhom.**

Molimo.

Vsegamogočni večni Bog, ki si po smerti svojega edिनorojenega sinú, Gospoda našega Jezusa Kristusa, svet pre narediti miloserčno blagovolil, da bi nas rešil večne smerti in v rajsko veselje pripeljal : ozri se, prosimo, z očesom svoje ljubezni na to tvojo pobožno družino, denes tukaj v tvojem imenu zbrano, ki jo je ustanovil tvoj služabnik sveti Frančišek, da bi se ti pomnožilo število vernikov. Vterdi jo na skali, ki je Kristus, da bo varna pred sléhernim vznemirjanjem svetá, mesá in hudiča, ter po zasluženju prebritkega terpljenja tvojega sinú, njegove neomadežane matere in vedno device Marije, blaženega očeta našega Frančiška in vseh svetnikov večno veselje doseže, hodé po stezi

tvojih zapovedi. Po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog na vse veke vekov.

R). Amen.

Molimo.

Gospod Jezus Kristus, ki si blagovolil ogrinjalo naše vmerljivosti obleči in v jasliah v plenice se zaviti, in ki si slavnemu spoznavavcu svojemu, blaženemu očetu našem Frančišku navdihnili zveličavno, da je vstanovil tri redove, ter si storil, da so jih najvišji cerkveni poglavarji, namestniki tvoji, poterdili; pohlevno prosimo neizmerno obilost tvojega vsmiljenja, da blagovoli blagosloviti † in posvetiti † ta oblačila, ki jih je odločil ravno tisti blaženi Frančišek, da jih nosijo njegovi soborivci, spokorni bratje v tretjem redu, v znamenje pokore in ko veljavno orožje zoper svet, meso in hudiča, da bo ta tvoj služabnik (*ali* ta tvoja služabnica, *ali* da bodo ti tvoji služabniki in služabnice), pobožno jih sprejemajoč, tako tebe oblekel (*ali* oblekla, *ali* oblekli), da se bo (*ali* bodo) v duhu ponižnosti noter do smerti zvesto deržal (*ali* deržala, *ali* deržali) poti tvojih zapovedi. Keteri živiš in kraljuješ na veke vekov.

R). Amen.

Molimo.

Bog, ki si dal, da rešiš služabnika, svojega sinu brezbožnikom v roke, da so ga zvezali, blagoslovi †, prosimo, ta pas (*ali* te pasove) in dodeli, da bo tvoj služabnik (*ali* tvoja služabnica, *ali* da bodo tvoji služabniki in služabnice), ki se ima (*ali* imajo) s to vezjo (*ali* temi vezmi) prepasati, vedno se spominjal (*ali* spominjala, *ali* spominjali) vezi Gospoda našega Jezusa Kristusa in vedel (*ali* vedela, *ali* vedeli), da je zavezan (*ali* zavezana, *ali* da so zavezani) neprestano tebi služiti. Po ravno tistem Gospodu našem Jezusu Kristusu sinu tvojem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duhá Bog na vse veke vekov.

R). Amen.

Zdaj mašnik molče pokropi obleko (*škapulir*) in pas (*ali škapulirje in pasove*) z blagoslovljeno vodo. Nato poklekne na spodnjo

stopnjico altarja ali pa, če hoče rajši, na góranjo in začne pesem „O pridi stvarnik sveti Duh“, ki jo opravi z okoli stoječimi tako, da on zapoje prvo versto vsakega odstavka in oni nadalje pojo ostale tri verse, ali jo pa le moli tako, da on začne s prvim odstavkom, zbrani bratje in sestre odgovorijo z drugim, nato on nadaljuje s tretjim, bratje in sestre odgovore s četertim in tako dalje do konca; torej tako:

1. O pridi stvarnik, sveti Duh,
Obišči duše vernikom,
Napolni z višjo milostjo,
Ketera vstvaril serca si.
2. **Imé je tolažnik tvojé,
Najvišjega o dar Bogá,
Ljubezen, ogenj, živi vir,
Duhovno pomaziljenje.**
3. Darú sedmeroverstnega,
Desnice perst Očetove,
Očetova obljuba ti,
Bogátiš gerla z govorom.
4. **Užgi počutkom luč svitló,
Ulij ljubezen v serca nam,
Slabost telesa našega
Z močjo krepčaj nenéhavno.**
5. Poženi proč sovražnika,
Podeli stanoviten mir,
Da tvojim pod voditeljstvom
Se škodi vsaki vmaknemo.
6. **Po tebi da spoznamo daj
Očeta in Sina božjega,
Daj v tebe tudi obeh Duhá
Da vérujemo vsaki čas.**
7. Bogu Očetu bodi čast
In njega Sínu edinemu
In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vekov veke vse.

R). Amen.

Ob velikonočnem času, to je od velike nedelje do sobote po binkuštih se pravi namestu „In njega Sinu edinemu“: „In Sinu, ki je od mertvih vstal.“

Ko je pesem končana, se oberne mašnik k prosivcu, klečečemu pred oltarjem; ter pravi:

Sleci ti Gospod starega človeka ž njegovimi deli in odverni tvoje sercé od posvetnih lepotj, ki si se jim odpovedal (ali odpovedala), ko si sveti kerst prejel (ali prejela).

Ako je prosivcev več, se te besede postavijo v množnem številu: „Sleci vam Gospod“ itd.; kar pride nato, pa se govori za vsakega

posebej, ko se mu nadeva škapulir ali obleka ter podaja pas in prižgana sveča.

Nadevaje škapulir pravi mašnik:

Obleci ti Gospod novega človeka, ki je po Bogu vstvarjen v pravici in svetosti resnice.

R). Amen.

Podajaje nato pas pravi:

Opásaj te Gospod s pasom snage in vgasni v tvojem ledevjê mokroto poželjivosti, da ostane v tebi čednost zderžnosti in čistosti.

R). Amen.

Naposled se poda prižgana voščena sveča s temi besedami:

Sprejmi, predragi brat (*ali* predraga sestra) luč Kristusovo v znamenje svoje nevmerjočnosti, da boš mertev (*ali* mertva) svêtu, Bogú živel ter bežal (*ali* živela ter bežala) pred deli temé. Vstani od mrtvih in razsvetlil te bo Kristus.

R). Amen.

Nato se oberne mašnik zopet k oltarju, poklekne in začne peti ali moliti psalem 116., ki ga bratje in sestre ž njim pojo ali molijo na ta način:

Hvalite Gospoda vsi narodi: hvalite ga vsa ljudstva.

Ker je poterjeno nad nami njegovo miloserče: in resnica Gospodova ostane na večno.

Čast Očetu in Sinóvi: in svetemu Duhu.

Kaker je bila v začetku tudi zdaj in zmirom: in na veke vekov. Amen.

ÿ. Poterdi, o Bog, kar si veršl v nas.

R). Od svetega templja svojega, ki je v Jeruzalemu.

ÿ. Reši služabnika svojega (*ali* služabnico svojo, *ali* služabnike in služabnice svoje).

R). Moj Bog, ki v tebe upa (*ali* upajo).

ÿ. Pošlji mu (*ali* jej, *ali* jim), Gospod, pomoč od svetišča.

R). In sè Sijona ga (*ali* jo, *ali* jih) váruj.

ÿ. Nič naj ne opravi sovražnik nad njim (*ali* njo, *ali* njimi).

R). In sin hudobe naj se ne prederzne, da bi mu (*ali* ji, *ali* jim) škodil.

Ÿ. Gospod vsliši mojo molitev.

R). **In moje vpitje naj k tebi pride.**

Ÿ. Gospod z vami.

R). **In s tvojim duhom.**

Molimo.

Bog vsmiljenja, Bog ljubezni, Bog, od keterega vse dobro prihaja, brez keterega se nič svetega ne začne, nič ne zverši, poslušaj dobrotljivo naše prošnje in tega služabnika svojega (*ali to služabnico svojo, ali te služabnike in služabnice svoje*), ki smo mu (*ali ji, ali jim*) v tvojem svetem imenu posvečeno obleko pokore nadéli, brani sè svojim varstvom vseh nevarnosti duše in telesa ter mu (*ali ji, ali jim*) dodeli, da v svetem sklepu do konca stanoviten (*ali stanovitna*) ostane (*ali stanovitni ostanejo*) in zadobivši odpuščanje svojih grehov v družbo tvojih izvoljenih priti zasluži (*ali zaslužio*).

Bog, ki si po neomadežanem spočetjê Device svojemu sinu vredno prebivališče pripravil; prosimo, da kateri si jo vsled predvidene smerti ravno tistega svojega sinu slehernega madeža obvároval, tudi nam po njenih prošnjah čistim k tebi priti dodeli.

Bog, ki si čudovite skrivnosti križa v pobožnem spoznavavcu blaženem Francišku mnogotero pokazal, daj svojim služabnikom vedno po njegovem zgledu hoditi ter s pridnim premišljevanjem ravno tistega svetega križa se zavárovati.

Za brata:

Bog, ki si blaženega Ludovíka, spoznavavca svojega, od zémeljskega kraljestva v slavo kraljestva nebeškega prestavil, prosimo, da nas stori po njegovih zaslugah in prošnjah deležne zveličanja kralja kraljev Jezusa Kristusa, sinu tvojega, [ki s tabo živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog na vse veke vekov.

R). **Amen.]**

Za sestro:

Razsvetli, vsmiljeni Bog, serca svojih vernih in po častljivih prošnjah blažene Elizabete stori, da bomo srečo

tega sveta zaničevali ter se nebeške tolažbe vedno veselili. Po Kristusu, Gospodu našem.

R). Amen.

Ako se je sprejelo več ljudi obojega spola, se molijo obe te dve molitvi, pa pri prvi se sklep „ki s tabo živi“ itd. izpusti. Nato pravi mašnik:

Ÿ. Gospod, vsliši mojo molitev.

R). In moje vpitje naj k tebi pride.

Ÿ. Blagoslávljajmo Gospoda.

R). Hvala Bogu.

In obernivši se proti zbranim blagoslovi mašnik vse s temi besedami:

Blagoslov Bogá vsegamogočnega, Očeta in Sinú † in svetega Duhá pridi dolu na vas in ostani vedno.

R). Amen.

Ko je tako obred končan, se vpiše v zapisnik ime in priimek novinca ali novinke, od kod je in kje stanuje, kaker tudi dan sprejetja na tu način (ali kaker je sicer navada):

Leta Gospodovega . . . . , meseca . . . . , dne . . . . v cerkvi . . . . (ali kapeli, ali spodobnem kraju hiše . . .) vpričo bratov (ali sester) skupščine . . . .

sem jaz dolu podpisani ravnatelj (ali pooblaščen mašnik, ali vizitator, ali gvardijan) obleko tretjega reda spokornikov svetega Frančiška nadel Gospodu . . . . (ali Gospê . . . .), ki stanuje v . . . .

V česer poterjenje sem to zapisal.

(Podpis).

Iz pastirskega lista kneza škofa sekavskega.

(Konec.)

„Lahko je sprevideti, kako so morale velike koristi izvirati iz take naprave. V tretjem redu je bilo namreč mogočno varstvo splošne sreče, ker so udje njegovi po zgledu čednosti in postav svojega začetnika dosegli, kar se je dalo, da je lepota kerščanskega poštenja zopet oživela v deržavi. Gotovo je, da so po njih delu in zgledih dostikrat pogasnili ali pomanjšali se strankarski prepiri, orožje se je izdivjanim iz rok izvilo, pravam in kregom

so se vzroki izpodnesli, vboštvu in samoti so se pripravila tolažila, omejila se je preobilost in potrata, ki požira premoženje ter je orodje pokvarjenosti. Zato rastejo iz tretjega frančiškanskega reda, kaker iz svojega debla, mir doma in pokoj v očitnem življenju, nepokvarjenost in pohlevnost, pravo obračanje in varstvo premoženja, kar so najboljše podlage omike in varnosti. Da so se te dobrote ohranile, za to se ima zahvaliti Evropa v veliki meri svetemu Frančišku.“

„Ali ker je duh njegov popolnoma in izverstno kerščanski, primeren vsem krajem in časom, ne more dvojiti nihče, da bodo frančiškanske vstanove premnogo koristile tudi v tem našem času, in to tem bolj, ker so videti le-ti časi onim v mnogih ozirih jako podobni. Kaker v dvanajstem stoletju, tako se je tudi zdaj ne malo ohladila ljubezen do Boga in velika je zmešnjava glede kerščanskih dolžnosti, nekaj po nevednosti, nekaj po zanikernosti. S podobnim dušnim nagnjenjem in podobnim prizadevanjem jih večina zapravi svojo dobo, zložnosti življenja loveč ter pohlepno iskaje vživanja. Topeči se v razuzdanosti razsipljejo to svoje ter po ptujem hrepene. Terdovratno taje, da bi bilo treba slušati cerkev; in dalje kaker je primerno, od stopnje do stopnje grede, še celo deržavni oblasti ne prizanašajo, silo in vpore mej ljudstvom hvalijo, nezadovoljnost glede zemeljnega posestva skušajo razširjati, prilizujejo se poželjivosti mestnih druhali ter domačemu redu spodkopavajo podlago.“

„V teh torej tako mnogih in velikih zadregah lahko sprevidite, da smemo po pravici upati od vstanov frančiškanskih ne majhine pomoči, samo da se tako vravnajo, kaker so bile od začetka. Ko bi te cvele, bi gotovo cvela tudi vera in pobožnost in vsaka čednost kerščanska; premagalo bi se neugnano poželenje po mišljivih rečeh in ne bi merzelo s čednostjo krotiti strasti, kar se večini zdi najtežje in najzoperniše breme. Zvezani z vezmi v resnici bratovske edinosti bi se ljudje ljubili mej sabo; vbozim in nesrečnim bi izkazovali spoštovanje, ki jim gre, ker podobo Kristusovo nosijo na sebi. Poleg tega čutijo tisti, ki so popolnoma prešinjeni od kerščanske vere, sè vso gotovostjo, da je vestna dolžnost slušati postavne zapovedovavce in nikoger v nobeni reči ne poškodovati; nič ni namreč mogočnjšega, ko to prepričanje, da se s korenino izpulijo vse napake te verste; sila, krivice, pohlep po spremembah, nevoščljivost mej raznimi stanovi v deržavi, v čemer vsem ima socijalizem začetek in orožje. Naposled bodo tudi razmere

mej bogatimi in vbozimi, kar toliko truda prizadeva državnikom, najboljše vravnane, ko se bo vterdilo prepričanje, da vboštvo ni sramota, da ima bogati vsmiljen in radodaren, vbogi pa z osodo svojo in delavnostjo zadovoljen biti, in ker ni rojen ni ta ni oni za te spremenljive zemeljske dobrrote, si morata eden s poterpežljivostjo, drugi z radodarnostjo pomagati v nebesa“.

Ko so sveti oče tako pokazali, koliko neizmerno korist za čas in za večnost je tretji red vernim nekedarj prinašal in jo bo prinašal zopet v našem času, ako se ga bodo le ljudje obilno in na pravi način vdeleževali, nato vabijo h koliker mogoče obilnemu pristopu. In da ta pristop tolikanj več ljudem omogočijo, jako polajšujejo pogojuje in dolžnosti tretjega reda, in sicer ne le za tiste, ki bodo od zdaj nadalje temu redu pristopili, temuč tudi za vse tiste, ki so mu vže prej se pridružili.

Kar se torej tiče vdeležbe pri tretjem redu v naši škofiji, je imel vže od stoletji in ima tudi zdaj prav mnogo udov v mnogih farah, zlasti v tistih, ki so samostanom frančiškanskim ali kapucinskim bliže. Nikaker ni treba torej na novo vpeljevati reda v škofijo; spodbujati imam le k obilni vdeležbi pri tem, kar je že davno vpeljano, kazati na velika polajšanja, ki so jih vpeljali sveti oče, in opominjati, da naj se natanko derži, kar se je prostovoljno prevzelo, da se tako za se in za druge, za ta in za oni svet dosežejo blagoslova polni nasledki, ki jih sveti oče obširniše navajajo.

K temu imam pristaviti le dve besedi: vdeležba pri tretjem redu je lahka in je blagoslova polna.

L a h k a je, ker so sveti oče vse, kar je bilo težavno videti, tolikanj zljajšali. Tako je bila na priliko redovna molitev prej vsaki dan 54, zdaj je pa le še 12 očenašev, česčenasimarij in „čast bodi Bogu“. In mej tem ko prvi in drugi red svetega Frančiška težke dolžnosti nalagata, ker sta namenjena tistim, ki so poklicani k izpolnjevanju evangelijskih svetov v samostanih, je nasproti svetovni tretji red napravljen za bližnji pomoček tistim, ki morajo v gnječi tega sveta skerbeti za svoje zveličanje z izpolnjevanjem zapovedi božjih in posvečevanjem dolžnosti svojega poklica v vseh raznih stanovih, v katerih ljudje živijo. Ne motiti in težiti, temuč posvečevati in polajševati ima tretji red domače življenje in družinske razmere.

Nadalje je vdeleževanje pri tretjem redu jako blagoslova polno za posamezne in za vesoljno kerščanstvo. Zakaj terpljenje in težave, ki zdihujemo pod njimi, in kazni božje, ki nam

preté, prihajajo vse iz greha, iz tega, ker se ljudje proč obračajo od duha kerščanstva. Tretji red pa meri na to, da bi se duh kerščanstva zbudil, poživil, in življenje po njem čedalje bolj vterdilo; k temu navaja, k temu podaja tudi posebne milosti in pomočke. Tù je obilen zaklad odpustkov, ki se morejo dobivati za se in za vboge duše v vicah; tù je posebno varstvo in blagoslov svetega očeta Frančiška; tù je moč priprošnje vseh svetnikov trijih njegovih redov; tù je živa zveza sè zdaj živečimi skoraj brezštevilnimi udi vseh redov tega svetnika in posebna vdeležba pri zasluženju vseh molitev, spokornih in dobrotnih del njihovih. Ako torej dolžnosti, ki jih nalaga tretji red svetovnim ljudem, v pravem duhu opravljaš, vseješ vsak dan le majhino semensko zernce; ali sad, ki ga prinese, je velik, je neizmeren za čas in za večnost.

Kar se tiče voditeljstva tretjega reda za svetovne ljudi, gre prav za prav mašnikom prvega reda, to se pravi tistim redovnim mašnikom, ki so pri frančiškanih, minoritih in kapucinih nalašč za to odločeni. Ker bo pa zdaj premnogo vernih obojega spola po vseh farah v škofiji k pristopu spodbujenih, kateri bi zavoljo velike oddaljenosti kakega samostana ne imeli k temu lahko priložnosti, zato sem si pridobil iz Rima posebno pravico, po kateri z lastno naredbo oblast dajem tudi svetovnim duhovnikom, zlasti župnikom, ude sprejemati in po cerkvenih predpisih voditi, razen tistih krajev, kjer je kateri zgoraj imenovanih samostanov svetega Frančiška, katerim je tam sprejemanje in vojenje svetovnih tretjerednikov prideržano.

Na ta način morete povsod od duhovščine dobiti poduká o zadevah tretjega reda, in, ako želite, vvanj sprejeti biti in ž njim sklenjenega duhovnega dobička se vdeleževati. Toliko o tretjem redu sv. Frančiška.

Svetega Bonaventure, cerkvenega učenika serafinskega, življenje in dela.

Šesto poglavje.

Gonfalónska bratovščina. Ponižnost
sv. Bonaventure.

To je bilo v teku leta 1263, ali, kaker hočejo drugi, 1264. V Rimu se je združilo dvanajst pobožnih oseb v nekako molitevno

družbo, s tem namenom, da hočejo posebno častiti Marijo Devico. Izbrali so si nekega pobožnega mašnika, da bi jih vodil ter ravnal njihove duhovne vaje. Ko sliši ta njih namene, prosi svêta škofa sijenskega, ki je bil tedaj v Rimu namestnik papežev, in ta, ko moder in previden verhovni pastir, hvali načert, sodi pa, da ga ni človeka, ki bi bil pripravniši, da ga s primernimi postavami v djanje spravi, kaker Bonaventura. K njemu torej pošlje duhovnika, zagotovivši ga, da bo izkušena modrost in izverstna pobožnost tega redovnika s poti spravila vse zadržke, da vstreže svetim željam tistih pobožnih oseb.

To noč, preden je duhovnik prišel k Bonaventuri, pa se je prikazala temu, kaker se pripoveduje, blažena Devica Marija, z dragim plaščem ogernjena. Pod gubami tega plašča je imela zbranih dvanajst oseb raznih stanov, šest moških od ene strani, šest ženskih od druge. In s prijaznim, nebeško milim pogledom se obrnivši k svojemu ljubljenu služabniku je djala: „Dragi moj sin, vzemi pero in piši!“ Na te besede je prikazen izginila. Ko pride ta dan nato predenj omenjeni mašnik, da mu razodene svojo prošnjo in naročilo namestnika papeževega, tedaj je spoznal Bonaventura, kaj pomeni, kar je videl. Sè vso gorečnostjo se loti torej ter napiše nekoliko določeb primernih osebam, ki morajo živeti v sredi mej svetom. Predpiše jim tudi neketere molitve, da bi se v njih ohranila vedno živa kerščanska vnema. Celo posebno obleko jim določi, ki so jo imeli nositi pri svojih shodih kaker tudi pri očitnih procesijah. Ta obleka je bila bele barve z belim in erdečim križcem v sredi majhinega ščita, prišitega na desni rami; za pasom pa so nosili rožni venec in bič, s katerim so se po navadi tistih časov imeli bičati, keder so šli v spokorni procesiji obiskat kako cerkev.

Ta bratovščina — sveti Bonaventura jo je imenoval „bratovščino priporočenih presvete Device“ — je mej vsemi, ki so ohranjene do današnjega dne, najstariša. Poterdil jo je papež Klemen IV. leta 1265. V kratkem času so se ustanovile nato po nje zgledu samo v frančiškanski cerkvi „Aračeli“ še štiri druge bratovščine za svetovne ljudi, in ker so se podružile oni, jo je povzdignil Gregor XIII. v nadbratovščino. To se je zgodilo leta 1579.

Tudi še Gregor XIII. jo imenuje po njenem prvotnem imenu „znamenito družbo vodila priporočenih blažene Marije Device“ (Insignis Societas Regulae Recommendatorum B. Mariae Virginis). Okoli sto let pozneje pa se je začela imenovati bratovščina g o n

falónska ali gonfalonijérska, to je: zastavna ali zastavniška. Dobila je to ime po svoji zastavi ali banderu, na katerem je imela naslikano svojo zavetnico, preblaženo Devico. To bandero je bilo namreč o neki priliki važno in sloveče znamenje za celo rimsko mesto. Leta 1354 pod papežem Inocencijem VI., ki je imel svoj sedež v Avinjonu na Francoskem, so bile v Rimu neke zmešnjave. Rimska gospoda je hotela zatirati ljudstvo. Ali udje bratovščine „priporočenih presvete Device“ so se ji vstavili, in v resnici so dosegli, da je bil izvoljen s priterjenjem papeževega vikárija, ki mu je bil tudi glede svetovnega gospodarstva namestnik v Rimu, in po svétu poglavitnih meščanov, vladavec grada Kapitólíja v mestu neki priljubljen rimec, Janez Čeróne po imenu. V spomintorej, da so okoli svoje bratovske zastave zbrani vernili rimskemu mestu nekedanjo slobodo po varstvu preblažene Device, zato se je začelo dajati bratovščini ime, ki ga je ohranila do današnjega dne.

Svoj sedež ima gonfalonska bratovščina dandanašnji v farni cerkvi svete Lucije imenovani „pri vábljenjici“ (della Chiavica). To cerkev je namreč na svoje stroške dala sezidati, Gregor XIII. je izročil tej znameniti družbi tudi odkupovanje sužnjih in Sikst V. ji je odkazal v ta namen letne dohodke. Ob svetih letih so dajali njeni udje tudi stanovanje romarjem poddruženih bratovščin, ko so prihajali v Rim, in kaker nekedaj tako tudi še dandanašnji ta bratovščina vsako leto dvanajstim dekletom oskerbi doto, da se morejo pošteno omožiti. —

Še dve znameniti dogodbi imamo povedati iz tistega časa, dogodbi, ki nam zlasti ponižnost našega svetnika kažete v lepi svetlobi.

Leta 1264 se je izpraznil sloveči nadškofijski sedež imenitnega mesta Jork (York) na Angleškem. Papež Klemen IV. je želel posaditi nanj sveteža Bonaventuro, in v resnici, 20. rožnega cveta 1265 ga je imenoval za nadškofa in metropolita jorške cerkvene okrajine, ki je obsegala tedaj celo severno Anglijo. S tem mu ni le svojega nagnjenja hotel pokazati, hotel je tudi dobroto izkazati jorški cerkvi in vsemu tistemu kraljestvu. Vže mnogo let je bila namreč needinost v deželi, in že papež Urban IX. je bil poslal tjakaj svojega pooblaščenca, da bi spravil ljudi; sam Klemen IV., tedaj še kardinal, je to bil. In zdaj ravno ta Klemen IV. nikoger ni poznal sposobnišega, da tamkajšnje nevšečnosti popolnoma poravna, kaker ravno Bonaventuro, v katerem je bila združena

z redko razumnostjo in modrostjo nekaka ljubeznjivost v obnašanju, ki ga je od vseh razločevala.

Ali sveti Bonaventura se je silno prestrašil, ko je dobil papeževo pismo. Ves osramočen je bil ne le zavoljo povzdignjenja na tako častitljiv nadškofjski sedež, zanj nekaj čisto nepričakovanega, temuč tudi zavoljo mnoge hvale, ki jo daje papež v tem pismu pobožnosti in učenosti njegovi. V tej veliki zadregi povzdigne oči svoje duše k Bogu in premišljeva je svojo nesposobnost ga prosi goreče, naj preoberne papežu serce, da mu ne bo nalagal tolikega bremena. In zdelo se mu je, kaker bi mu nekaj reklo: „Pojdi sam, poklekni pred svetega očeta pa prosi lepo, da ti sname butaro, ki ti jo je naložil“. In tako stori. Odpravi se v Perudžo, kjer je bil tisti čas namestnik Kristusov, in prosi ga milo in ponižno, naj mu ne naklada, kar je pretežko za njegove slabe moči, naj ga ne povzdiguje na višavo, ki je ni vreden. Papež dolgo ni hotel sprejeti izgovorov in vpogniti se prošnjam; ali prikupljivi načini svetega moža so ga naposled preverili, da je sprejel odpoved. Čudil se je sveti oče kaker plemenitemu odbijanju časti, ki mnogi hrepené po nji, tako zlasti čisti, priserčni ljubeznjivosti in resnični ponižnosti Bonaventure in odslovil ga je na vse zadnje z besedami modrega Siraha (11, 21): „Derži se svoje zaveze in o nji se pogovarjaj, in staraj se pri opravljanju tega, kar ti je zapovedano.“

Vesel je šel svetnik zdaj svoj pot, zadovoljen, da je poterdil se zgledom, kar je učil s peresom; da se morajo namreč sinovi svetega Frančiška vnikati cerkvenim častem in visokim službam, da ne zajdejo sè stezé svete ponižnosti, ki je ločilno znamenje reda manjših bratov. —

Nekako ob tem času je bilo, ko je tudi Bog sam s čudežem pokazal, kako ljuba mu je ponižnost našega svetnika.

Stari letopisci pripovedujejo, kako je Bonaventura, ko je nekadaj premišljeval svojo ničevost pa neizmerno svetost njega, ki se daje v svetem obhajilu ljudem za dušno hrano, tako se prestrašil, da se mu je zdelo, kaker ne bi bil ni dosti ni malo vreden in pripraven, da bi mogel in smel pristopati k tako božji daritvi. In ta misel se mu je tolikanj globoko vtisnila v serce, da je pogostoma govoril sam pri sebi: „O, kako sveti, kako čednosti polni, kako ljubi Bogu morajo biti mašniki, ki so posode kervi Jezusa Kristusa!“ In ni si upal maševati nekoliko dni. Ali kmalu mu je pokazal Bog na nenavaden način, kako rad pride prebivat v nje-

govo ponižno, ljubezni polno serce. Ko je bil namreč neko jutro pri sveti maši, ves potopljen v premišljevanje svoje nevrednosti, kar se vzdigne ena posvečenih hostij iz pred duhovnika, ki je maševal, in, bodi si da po lastni božji moči, bodi si da po angeljski roki prenesena, obleži na čistih ustnicah velikega svetnika.

Pač rajsko veselje je čutil Bonaventura, ko se je tako nepričakovano sklenil se svojim Jezusom, svojim sladkim Bogom. Strah mu je prešel za vselej in več ni opuščal maševanja.

*
* *

Iz spisa sv. Bonaventure „o pripravi k sveti maši“ pogl. 5.

Izprašaj sam sebe, iz kolike ljubezni in s koliko gorečnostjo pristopaš; zakaj ne le smernih grehov se je treba ogibati, temuč tudi odpustljivi, po zanemarjanju in lenobi namnoženi in tudi po nepazljivosti in razmišljenosti raztresenega življenja in slabe navade, dasiravno ne vmore duše, vendar človeka delajo mlačnega, sitnega in čmérnega in slabovoljnega in nepripravnega k maševanju, ako se omenjeni prah in pleva odpustljivih grehov ne izveja po pihanju duha in plamenu ljubezni in ne pokonča z gorečim serčnim ognjem in s premišljevanjem lastne slabosti. Zato se varuj, da ne pristopiš premlačen in nevreden in nepremišljen, ker po nevrednem sprejmeš, ako ne pristopiš spoštljivo, sè skerbjo in premišljeno. Zato pravi apostelj: „Sodbo si je in pije“, kar razločnice dopoveduje, ko dostavlja rekoč: „Zato je mej vami mnogo slabotnih“, namreč po nestanovitnosti v veri, „in bolnih“, to je z velikim grehom ranjenih, „in mnogi spijo“, namreč po oterpnjenosti in vragljivosti. O, kako velik strah, kolika groza, ki me obdaja od vseh strani! Pristopiti po nevrednem je strašna sodba, ne pristopiti iz znatne nemarnosti ali zaničevanja je zaveržljivo zadržanje. Beda. Zakaj, ko je duhovnik brez smertnega greha in v dobrem sklepu ter nima pravičnega zadržka, pa opusti, ne iz spoštovanja, temuč iz nemarnosti, maševanje, tedaj, koliker je v njegovi moči, opleni Trojico hvale in časti, angelje veselja, grešnike odpuščenja, pravične pomoči in milosti, duše v vicah ohlajenja, cerkev Kristusovo duhovne dobrote in sam sebe zdravila in pomočka zoper vsakdanje grehe in slabosti. Zakaj, kaker pravi sveti Ambrož: „Ako se kri Kristusova, koliker krat se prelije, v odpuščenje prelije, jo moram vedno sprejemati, da se mi vedno od-

puščajo grehi; ker vedno greh delam, moram vedno jemati zdravilo“. Tudi se opleni vsega, kar prihaja iz svetega obhajila, kaker je odpusčenje grehov, ohlajenje poželjivosti, razsvetljenje duše, notranje pokrepčanje, vtelešenje Kristusa in njegovega skrivnostnega telesa, vterjenje čednosti, oboroženje zoper hudiča, gotovost vere, povzdignjenje upanja, vzbujenje ljubezni, množenje pobožnosti in goščenje z angelji. Tudi ne zveršuje češčenja velikega božanstva, ki mu je naloženo, niti ne opravlja dela dolžne službe božje, in vender je pisano: „Preklet, gdor dela delo božje nemarno“. Tudi zaničuje zapoved Kristusovo glede skerbi za ta zakrament; zato pretí Kristus: „Ako ne boste jedli mesa sinu človekovega“ itd. Tudi odmeče popotnico svojega romanja, izpostavlja se smertni nevarnosti; zakaj, ako ne prejema hrane telesa Kristusovega in reje življenja, se naredi kaker suh ud, v kterega se ne pošilja hrana telesne jedi. Naposled, koliker je v njegovi moči, prazni božjo čast in službo, dolžno stvarniku, nehvaležen za dobrote. Zato se pravi v „številih“ (4. Mozesovih bukval 9, 13): „Če je kdo čist“, namreč smertnega greha, „in ni na potu“, namreč drugači zadržan, „in vender ni praznoval velike noči, tistega duša se bo vun vergla iz svojega ljudstva, ker ni prinesla daritve Gospodu Bogu ob svojem času“. Torej, koliker moreš, sè vsem prizadevanjem, z vajo dobrega dela, pretakanjem solz in plamenom pobožnosti poženi od sebe vso mlačnost in nemarnost, da se ne bo našlo, da zametaš darove tolikih milosti.

Nekateri čudeži, ki so se zgodili po smerti svetega očeta Frančiška.

(Popis svetega Bonaventure.)

VII. Sveti Frančišek zdravi slepe.

1.

V samostanu manjših bratov v Napolju je bil neki brat, Robert z imenom, že več let slep in meso mu je zrastle v očeh, tako, da ni mogel več trepalnic pregibati. Sešlo se je pa v tem samostanu več ptujih bratov, ki so bili križem sveta poslani v razne kraje. Da bi te brate z novim čudežem spodbudil k težavnemu

popotovanju, je ozdravil sveti oče Frančišek bolnega brata v pričo njih na ta način. Neko noč, ko je imenovani brat Robert smert pričakovaje ležal v postelji in so mu že dušo priporočili, stopi oče s tremi drugimi svetimi brati, sè svetim Antonom, bratom Avguštinom in bratom Jakobom Asiškim k postelji vmirajočega. Sveti Frančišek vzame nožiček, prereže meso v očeh, mu da vid ter reče rešenemu in ozdravljenemu: „Sin Robert, milost, ki sem jo tebi izkazal, je znamenje bratom, ki imajo popotovati k oddaljenim narodom, da bom šel jaz pred njimi in bom vodil njih stopinje. Z veselim srcem naj tedaj gredo, kaker jim velewa sveta pokorščina.

2.

Pri Tebah v Romaniji je peljal mož svojo slepo ženo, ko se je ta dan prej svetniku na čast postila ob kruhu in vodi, na praznik svetega Frančiška na vse zgodaj v cerkev manjših bratov. Pri sveti maši, mej povzdigovanjem svete hostije povzdigne slepa žena oči in zagleda posvečeno hostijo, ki jo sè vso pobožnostjo počasti. Ob enem pa zavpije: „O hvala Ti, večni Bog, in tebi preljubi svetnik, da vidim telo Kristusovo“. Vse pričujoče ljudstvo je enoglasno hvalilo Boga. Po slovesnosti se je vernila žena domov vselega serca in sè zdravimi očmi. Veselila se je pa ne samo zato ker je videla, ampak tudi ker je zagledala na priprošnjo svetnikovo najprej prečudni zakrament, Njega, ki je luč naših duš, Jezusa samega pod podoba posvečenega kruha.

3.

Neki štirinajstleten dečák iz grada Pofiškega v Kampanji je v velikih bolečinah naenkrat bil ob levo oko. Kar iz luknje vun mu ga je zagnalo, tako da je viselo na živcu doli do čeljusti v dolgosti enega persta skozi osem dni in se je že skoraj posušilo. Druge pomoči ni bilo po človeškem mnenju, kaker da mu odrežejo oko, in zdravniki so že nad njim obupali. Ali oče se oberne sè zaupanjem do svetega Frančiška, in svetnik, ki tako rad pomaga terpečim, ga ni zapustil. Čudežno se potegne oko nazaj na svoj kraj in dečák je videl ž njim kaker poprej.

4.

Ravno v tistem kraju na Laškem je padlo bruno velike teže iz visočine nekemu duhovniku na glavo; močno je bil pobit ter

izbito mu levo oko. Na tleh ležeč je jel klicati svetega Frančiška na pomoč, rekoč: „O pomagaj mi, sveti oče, da bom mogel iti častit te na tvoj praznik, kaker sem obljubil tvojim bratom“; bil je namreč ta dan pred Frančiškovim praznikom. Hitro na to vstane popolnoma zdrav ter hvali Boga; okoli stoječi, ki so milovali poprej nesrečnega duhovnika, stermijo ter glasno prepevajo čast Bogu in njegovemu svetniku. Na praznik svetnikov pa je pripovedoval duhovnik vsem, kakšno milost je prejel na priprošnje svetega očeta Frančiška.

5.

Neki mož z Garganske Gore je delal v svojem vinogradu. Obsekaval je neki les ter se po nesreči vdaril po očesu tako, da je oko presekal in ga je polovica vun visela. Da bi mu mogel kakov človek pomagati, ni upal, zaupal pa je na nbeško pomoč ter obljubil, da se bo na praznik svetega Frančiška postil, če mu svetnik pomaga. In naglo je bil vslišan; na svetnikovo priprošnje se zedini oko tako, da ni bilo nič poznati, kje je bilo presekanu, in mož je videl ž njim dobro, kaker poprej.

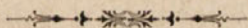
6.

Sin nekega plemenitaša je prišel slep na svet, po svetem Frančišku pa je dobil vid. Zavoljo tega čudeža so ga imenovali Illuminat ali Razsvetljenec. Ko je bil dorastel, stopi iz hvaležnosti v red svetega Frančiška in tako je napredoval v milosti in v čednostih, da je bil videti sin prave luči. Po zasluženju svetega očeta je sveto začel, še svetejši pa je končal življenje.

7.

V Zahantu, gradu blizu Anagnije, je oslepil popolnoma neki vojak, Girard po imenu. Prigodilo se je pa, da sta dva manjša brata, popotovaje iz daljnih krajev, prišla v njegovo hišo, da bi se okrepčala. Iz spoštovanja, ki ga je imela cela družina do svetega Frančiška, sta bila prav gostoljubno sprejeta. Ko sta se okrepčala, se zahvalita Bogu in gostoljubnemu gospodarju ter otideta do bližnjega samostana manjših bratov. Neko noč potem pa se prikaže sveti Frančišek enemu teh dveh bratov v spanju ter mu reče: „Vstani in hiti s tovarišem v hišo gostoljubnega moža, ki je sprejel Kristusa in mene, ko je vaju sprejel, hočem mu namreč storjeno dobroto plačati. Oslepel je zaradi pregreh, ki se jih ni hotel očistiti z dobro izpovedjo“. Ko izgine sveti oče Frančišek

vstane naglo brat, da bi s tovarišem izpolnil povelje. Ko prideta v hišo slepega vojaka, mu pove brat, kaj mu je rekel in vzkazal svetnik. Strašno se čudi mož ter pripozna, da je to resnica, kar je razodel sveti Frančišek. Do solz ginjen se rad izpove in ko obljubi poboljšanje življenja, dobi sveto odvezo, ob enem pa mu podeli milostivi Bog zopet vid. Ta čudež se je razglasil daleč okoli in je obudil v srcih mnogih češčenje do svetnika, mnogi pa so bili spodbujeni k ponižnemu spoznanju svojih grehov in h gostoljubnosti.

Marko d' Aviano.

VI.

Turki so bili popolnoma potolčeni; v divjem begu proti Ogerskemu so iskali rešitve popustivši tabor sè streljivom, živežem, živino in premnogimi dragocenostmi, ki so padle kristijanom v roke. Ali, treba je bilo tursko moč popolnoma vničiti ter Avstrijo in vso kerščansko Evropo rešiti za vselej te strašne šibe. Brez goreče navdušenosti in velike veljave, ki jo je imel od Boga poslani p. Marko, pa to ni bilo mogoče. Sovraštvo kralja francoskega Ludovika XIV., nezanesljivost in omahljivost neketerih vojskovodov kaker tudi malosrčnost cesarjeva, vse to bi bilo gotovo zopet ojačilo sovražnike in novo nevarnost nakopalo, da ni stal cesarju na strani sveti kapucin, ter svaril, priganjal, spodbujal in zmago prerokoval, da ni s prečudno močjo svojega zaupanja v Boga pobijal vse pomislake in dvojbe, ter cesarja o pravem času vedel navdušiti in oserčiti. In zares — kolikerkrat se ni ravnalo po njegovem svetu, ni bilo blagoslova in sledile so nesreče in zgube; ako se je pa storilo, kaker je on rekel, so bili sovražniki vselej slavno premagani.

To se je pokazalo precej drugo leto 1684 pri obleganju mesta Budima (Ofen). Posrečilo se je bilo hudobnemu duhu zasejati v serca kristijanskih vojskovodov seme razpertij. P. Marko si je na vso moč prizadeval, da bi jih zedinil, pa zastonj; niso ga hotli poslušati. Nato je do njih govoril o besedah svetega pisma: „Bog se zoperstavi prevzetnim“; prerokoval jim je, da bo obleganje mesta brez uspeha, otresel je prah z nog, zapustil vojskovode in vojaški tabor, ter se vernil na Dunaj k cesarju, proseč, da ga odpu-

sti, ker je njegova pričujočnost pri vojski v takih okoliščinah brezvspešna. In zares se je zgodilo, kakor je prerokoval p. Marko, kerščanska armada ni mogla vzeti terdnjave budimske, zelo oslabljena se je morala čez pol leta nazaj vmekniti.

Tudi tega leta je šel p. Marko skozi Ljubljano v svojo domovino, kakor pripoveduje Valvazor, pa se je le malo časa tu zadržal ter kmalu odpotoval.

P. Marko se pa ni odpovedal nalogi, ki mu jo je naložila previdnost božja. Za vojsko, ki se je imela začeti leta 1685, je dal cesarju pismeno nasvete, ki jasno pričajo o političnem ostroumju tega redovnika, kakor tudi o njegovem zaupanju v Boga. Zahteval je, ne da bi se dotaknil posameznosti ali oseb, neprizanesljivo ostrost in kaznovanje vsakega prestopka zapovedi, znižanje plače ministrov in dvornih činovnikov, vrejenje uprave in zlasti zvesto skerb za dušni blager vojakov; zatorej je zahteval zanje izglednih duhovnikov, ki bi imeli pravico prosto in brez strahu govoriti resnico in nasproti stopiti nerodnosti in nepravičnosti. Nobenemu vojaku bi ne smelo biti zabranjeno po nikakeršnem opraviilu pri sveti maši biti ob nedeljah in praznikih.

Ko je cesar vse te nasvete rad sprejel, se je napotil p. Marko k armadi in začela se je (l. 1685) srečna vojska zoper Turka. Nadvojvoda Karel je bil ravno pred terdnjavo Novih-gradovih (Neuhäusel, kake 4 milje od Komorna proti severu na reki Nitri), ko se ji bliža na pomoč okoli 40 tisoč Turkov. Karel je moral torej razdeliti svojo vojsko; z enim delom je šel Turkom nasproti, drugi je ostal pod poveljem generala Kaprara pred terdnjavo. Temu, keterega je nekoliko skerbelo zaradi majhinega števila vojakov, ki so ostali pred terdnjavo, pravi p. Marko: „Ostanite le tu, prevzvišenost; mej tem, ko bomo mi potolkli sovražnika, se boste vi polastili mesta“. Tako se je tudi zgodilo. Na večer pred vnebovzetjem Marijinim se je pričel boj. Sovražnik je bil pognan v beg; popustil je obilen plen v rokah kristijanov. Ob enem je naskočil general Kaprara terdnjavo Nove-gradove ter jo dobil v roke, sè zgubo samo štiridesetih mož. V kerščanskem taboru je vladalo vsled tega silno veselje.

V prihodnjem letu, 1686, je obernil p. Marko svoje oči na Budim, da bi kraljestvo svetega Štefana iztergal Turkom iz rok. Ali zopet so se pričele kazati razpertije mej poveljniki. Vže je mislil vojvoda Karel Lotarinški odpovedati se službi glavnega poveljnika armade, ko se vendar le posreči občečislannemu redovniku duhove

pomiriti in pregovoriti cesarja, da je dal povelje, naj se terdnjava budimska nemudoma naskoči. Boj je bil hud, Turki so se hrabro branili. Kjer so krogle in pušice naj bolj gosto ferčale, je videti patra kapucina s podobo sv. Jožefa, ki jo je nosil pred vojaki, da bi jim dajal serčnost. Kar se ni dalo izveršiti pred dvema leti, se je posrečilo zdaj; Budim je padel kristijanom v roke — kar je ves kerščanski svet z ravno tolikim veseljem navdajalo, kaker pred tremi leti oslobojenje Dunaja.

Ravno tako srečni so bili drugo leto (1687) pri Oseku. Ako-ravno je nasprotovalo več generalov nasvetu p. Marka, naj se ta terdnjava naskoči, je vender premagal p. Marko. Počasnost v iz-verševanju cesarjevih zapovedi, katero je p. Marko tolikokrat in tolikanj obžaloval, razodevala se je tudi tukaj, ter dala sovražniku priložnost, da je dobil obilno pomoč. Ko so mu stali kristijani nasproti, so videli, koliko močnejši je, kaker oni. Generalom se je reč nevarna zdela, p. Marko pa jim reče: „Gospoda, prišlo bo do boja: oserčite se, zaupajte v Boga in zmaga bo naša!“ Pri vsem tem so sklenili generali vmakniti se z armado v Budim. Zde-lo se je, da ne bo obveljala beseda redovnikova, pa glej — ko zapazi veliki vezir turški, da se mislijo kristijani vmakniti, dá po-velje, naj se napadejo, in tako so bili vojskovodi primorani spusti-ti se v boj, ki se je končal sè slavno zmago nad Turki in oslobo-jenjem mesta Oseka. — Leta 1688 je bil kapucin vnovič poklican k cesarju na Dunaj, da bi se izdelal načert za vojsko leta 1688. Marko se je odločil za naskok Belega grada, da bi Turkom vzeli to mesto, ključ k ogerski deželi. Cesar ga je poslal k armadi, da bi navdušil in pridobil za ta načert oficirje. Kaprara pa, ki je bil glavni poveljnik, je rekel v imenu vseh generalov: „Ako nam Bog razodene, da bo storil čudež, naj se poskusi obsedanje“. Razložil je potem redovniku vse težave tega početja ter naravnost terdil, da se ne da izveršiti. Mirno pa odločno reče p. Marko: „Bog ho-če, da storite to brez vgovora“. Ko je cesar nato naravnost za-povedal napad na Beligrad, se je začela pomikati kristijanska voj-ska naprej, pod poveljem kneza izbornika Bavarskega. 6. kimavca zjutraj je dal p. Marko po sv. maši kerščanskim vojakom sveti blagoslov, ter rekel knezu: „Ne bojte se, Visokost! Bog je z na-mi in bo dal, kar želite!“ — Zdaj se je dalo znamenje, da se ima pričeti boj. Hud in kervav je bil, ali komaj ste pretekli dve uri, vže je vihralo bandero avstrijsko na zidovju belgradske terdnjave. Na praznik Marijnega rojstva je imel p. Marko na kraju, imenova-

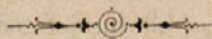
nem belvedere, od koder je pred petimi leti turški suljtan Mahmud pregledaval ono veliko armado, ki je šla proti Dunaju, sveto mašo sè zahvalno pesnijo in slovesno pridigo do navdušenih vojakov. Potem pa je bežal priprosti kapucin, on, ki je sprožil in izpeljal to srečno misel, zopet nazaj v Italijo, v svojo tiho celico, da se ogne nadležnemu češčanju, ki so mu ga povsod skazovali.

Odslej ni prišel p. Marko več k armadi. Pa tudi v samostanski celici je bil v mislih pri kerščanski vojski in kaker je nekadaj nad vojaki osebno razprostiral k blagoslovu svoje roke, tako je bil zmirom pripravljen, storiti to v duhu, kadarkoli je cesar želel. Tako se je zgodilo malo dni pred bojem pri Slanemkamenu, tergu na desnem bregu Donave, nasproti vtoku reke Tise. Na praznik Marijinega vnebovzvetja, 15. vel. serpana 1691, je stala cesarska armada v verstah v praznični obleki, da prejme blagoslov patra kapucina, ki je bil pa daleč proč v svojem samostanu v Italiji. Glavni poveljnik je armadi prej naznanil uro, ter ji priporočil vredno pripravo. Ko je ura odbila enajst, je padla vsa armada na kolena, ter v duhu prejela blagoslov pobožnega redovnika, ki je ob ravno tisti uri po dogovoru dal cesarski armadi svoj blagoslov. 19. potem so slavno zmagali v enem naj bolj kervavih bojev.

Leta 1697 je pripravil p. Marko cesarja, če tudi ne z besedo, pa gotovo sè svojo molitvijo, na srečno misel, da je poveljništvo dal možu, čiger ime, kot zmagovavca Turkov, je slavno znano po vsem svetu. Avstrija je bila zopet v hudem in nevarnem položaju. Na Ogerskem je nastal punt in turški suljtan Mustafa II. se je zvezal s puntarji. P. Marko je prihitel na željo cesarjevo zopet na Dunaj. Po njegovem nasvetu so prenesli neko čudodelno Marijino podobo, ki je zdaj na velikem altarju pri sv. Štefanu, iz Košic (Kaschau) na Dunaj, ter jo v slovesni procesiji po mestu okoli nosili. Mej slovesnostjo pride sporočilo srečne zmage pri Zenti, mestu na desnem bregu reke Tise, kakeh 6 milj od Segedina proti jugu. Ta zmaga je turško oblast popolnoma vničila. Princ Evgenij Savojski, veliki častivec Marijin, jo je pribojeval.

Zdaj je bilo doveršeno, k čemer je gospod Bog poklical p. Marka. Po veliki noči leta 1699 je prišel na povelje papeževo zadnjič k svojemu ljubljenu cesarju na Dunaj. Ravno je bil končal v Čenedi, škofijskem mestu na Beneškem, misijon, ki je bil, kaker navadno, združen s čudeži in nenavadnimi spreobrnjenji. Ko pride na Dunaj, kjer je bil sprejet od cesarja z največim veseljem, precej prične, akoravno nekoliko bolehen, svojo apostoljsko

delavnost. Na praznik sv. Antona je pridigal pri kapucinih in v cerkvi sv. Štefana. Njegove besede so bile posebno resnobne in žive, kaker poslovni govor vmirajočega preroka. Na dan porcijunkule bi ga bil cesar rad še enkrat slišal pridigati, ali prišlo ga je tako hudo ščipanje v trebuhu, da je komaj končal sv. mašo in so ga morali precej nesti v posteljo. Kaker ogenj ga je peklo in žgalo v črevah; on pa je ležal mirno, tiho in poterpežljivo; samo obraz, ki je bil blede kaker smert, je razodeval njegove notranje bolečine; čutil je, da se mu bliža konec življenja. In kako je bilo to življenje! Sto in sto tisoč ljudi se je imelo njemu zahvaliti, da jih ni zadela časna in večna smert. Donela je njegova mogočna beseda, svetila njegova luč, njegova čudodelna moč se razodevala zdaj v Benetkah, zdaj na Dunaju, zdaj v Milanu, zdaj v Lijonu; pridigoval je na zidovju belgradskem in budimskem, kaker tudi na pridiznicah antverpskih in gentskih. Cesarji in kralji, papeži in škofje so ž njim občevali, ljudstvo ga je častilo kaker svetnika; on sam pa se je imel za nevrednega hlapca, za vbozega grešnika. Kot tak je opravil dolgo spoved, je prosil jokaje svoje redovne brate za odpuščenje svojih slabosti, je prejel z največo pobožnostjo svete zakramente za vmirajoče in popolni odpustek za zadnjo uro, ki mu ga je dal papežev poslanec. Cesar in cesarica sta pa klečala mej tem sè svojimi otroci v vborni celici, pri mertvaški postelji ponižnega redovnika, keterega sta ljubila in visoko častila. Vmerl je pater Marko v Gospodu, za keterega in s katerim je živel, delal in pozemeljski boj dokončal, 13. vel. serpana leta 1699 ob enajstih zjutraj, v 68. letu svojega življenja, keterega jih je preživel petdeset v svetem redu. Njegovo truplo so izpostavili v zakristiji v trugi, potrošeni z rožnim perjem, ki ga je cesarica sama sè svojimi gospemi natergala. Ljudstvo je tako vrelo k truplu svetega moža, da so morali postaviti tja cesarsko stražo, ki je imela skerbeti za red. Cesar sam mu je naredil nagrobni napis, v katerem povzdiguje zasluge svojega visoko spoštovanega duhovnega prijatelja. Vidi se še dandanes na Dunaju v kapucinski cerkvi, za altarjem žalostne matere božje, kjer počivajo patra Marka častivredni pozemeljski ostanki, in bodo počivali, dokler ga prišteje sv. cerkev, kaker se sme za gotovo upati, mej zveličane, ki kraljujejo s Kristusom v svetih nebesih.

Modri izreki brata Egidija.

(Dalje in konec.)

Neki brat mu je tožil, da mu bratje nakladajo preveč dela, tako da nima časa za molitev, ter je zavoljo tega prosil, da bi mu dovolili, da bi šel v kako samoto, kjer bi bolj v miru služil Bogu. Brat Egidij pa mu je rekel: „Ke bi ti šel k francoskemu kralju ter bi ga prosil tisoč mark zlata, ali bi ne imel prav, ako bi ti rekel: „Ali nisi nespameten, da me kaj tacega prosiš? kaj si storil zame, da bi ti dal toliko zlata?“ Če tedaj hočeš s prošnjo doseči, da boš vslišan, moraš poprej delati za Boga“. Tudi je rekel: „Boljši je eno delo dobro storiti po volji družega, kaker pa dve po svoji volji. Če bi gdo takemu, ki je brez oči in rok, zopet dal vse zgubljene ude, gotovo bi mu moral ta služiti s posebne vdanostjo vse dni svojega življenja, da ne bi bil nehvaležen za toliko dobroto; pa glej, gospod Bog nam je dal roke, noge in oči in druge dobrote duhovne, in časne in telesne, in vender mu nočemo služiti.“

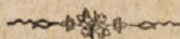
Neki brat mu je z velikim veseljem rekel: „Oče, povem ti veselo novico.“ Egidij mu pravi: „Povej mi.“ „Bil sem“ pravi „zamaknjen in sem bil v peklju, in nisem videl tamkaj nobenega brata našega reda“. In brat Egidij mu je odgovoril zdihovaje: „Lahko verjamem, da nisi videl nobenega“ in ko je to rekel, se je zamaknil. Ko se je zopet zavedel, ga je oni vprašal: „Kako, oče, ali misliš, da ni nobenega brata v peklju? in če so, zakaj jih nisem videl?“ Brat Egidij je odgovoril: „Zato nisi videl nobenega brata, ker nisi šel tako globoko v pekel, kjer tisti terpijo, ki so brez del in brez izpolnjevanja vodila nosili obleko manjših bratov; kaker so namreč bolj visoko v nebesih tisti bratje, ki so izpolnjevali vodilo, tako so grešniki in hudobni bratje bolj globoko v peklju, kaker drugi ljudje.“

Brat Gracijan mu je rekel: „Jaz, oče moj, znam pridigati, dobre svete dajati in druga dobra dela delati, vender pa ne vem, česa naj bi se bolj držal. Prosim te, povej mi, kaj se tebi naj boljše zdi“. Egidij mu je odgovoril: „Nič bolj dopadljivega ne moreš storiti Bogu, kaker da se za vrat obesiš“. In ko se je oni nad takim govorjenjem prestrašil, je rekel Egidij: „Gdor je obesen, ni sicer v nebesih, vender pa je nad zemljo in vedno dolu gleda. Tako stori tudi ti. Dokler ti še ni dano, da bi bil v nebesih, se z duhom gori obračaj od teh minljivih stvari in vadi se

v delih čednosti; sam o sebi misli ponižno in vedno pričakuj božjega vsmiljenja“. — Neki mladenič je rekel svetemu možu, da hoče redovnik postati in v samostan iti. Egidij mu je rekel: „Če hočeš to storiti, pojdi in ko hitro mogoče vmori svoje stariše“. Mladenič pa je žalostno rekel: „Kako bi mogel jaz tako hudobijo storiti?“ Egidij mu je odgovoril: „Jaz ti ne pravim, da jih se železom vmori, temuč z dušnim mečem, gđor namreč ne sovraži svojega očeta in matere, ne more postati učenec Kristusov.“

Neki brat ga je vprašal, kaj bi mogel Bogu naj bolj dopadljivega storiti. Egidij mu je hitro odgovoril popevaje: „Edino edinemu“ in ni rekel nič družega. Ko mu brat pravi, da ne ve, kaj s tem hoče, je odgovoril brat Egidij: „Edino svojo dušo brez prenehanja in brez dvojbe priporočuj edinemu Bogu“.

Neki drugi ga je vprašal, če more zadobiti božjo milost tisti, gđor mej svetom živi, in on mu je odgovoril: „To sicer more, pa jaz bi raje hotel imeti eno milost v samostanu, kaker deset mej svetom; zakaj milost, katera se dobi v samostanu se lahko pomnoži in dobro váruje; gđor namreč v samostanu živi, je ločen od vsega posvetnega hrupa in motivne skerbi, kar oboje močno ovira milost; drugi bratje ga z lepim opominjevanjem in z dobrimi zgledi odvrtaajo od hudega in vnemajo za dobro. Dalje se milost, katera se dobi mej svetom, navadno kmalu izgubi in le težko ohrani, zato ker skerb posvetnih skušnjav, ki strah in nemir dela, ovira in pokončuje sladkost milosti božje; tudi drugi svetu vdani ljudje se svojimi okuženimi sveti in pogubnimi izgledi odvrtaajo od dobrega tistega, ki ima milost božjo in ga silijo k hudemu. Če gdo spodobno in brez greha živeti hoče, ga ne samo ne podpirajo, temuč še zasmehujejo ga; božjih sovražnikov pa nikaker ne posvarijo, temveč jih častijo in povzdigujejo. Boljši je tedaj eno milost imeti v prostosti, kaker pa deset takih v strahu in nevarnostih.“

Cerkvena, zlasti redovna in misijonska naznanila.

Rim. — Prevzvišeni slovenski metropolit, knez nadškof goriški, so bili pretekli mesec v Rimu, da se po škofovski navadi poklonijo namestniku Kristusovemu. V pondeljek 12. majnika so jih sveti oče papež sprejeli z očetovsko ljubeznijo ter čez

pol ure se pogovarjali ž njimi o zadevah tukajšnje nadškofije. — Dva dni prej, v soboto 10. majnika so imeli naš slovenski verhovni pastir v tamkajšnji nemški narodni cerkvi svete Marije „dell’A-nima“ slovesno černo mašo za rajno blago cesarico Marijo Ano. Pri tej maši so bili poleg dveh avstrijskih poslancev in mnoge druge imenitne gospode duhovne in svetovne tudi nekateri avstrijski škofje, ki so bili ob enim z našim nadškofom v Rimu, zlasti slavni Štrosmajer, škof bosanski in sremski, Albin Dunajevski, škof krakovski, Anton Inocencij Jožef Fosko, škof šibeniški, in Kazimir Forlani, škof kotorski. — V soboto, 17. majnika, so prišli prevzvišeni knez nadškof po srečnem popotovanju zopet domov na slovenska tla.

— Častitljivi kapucinski red je imel preteklega meseca v Rimu svoj vesoljni zbor (generalni kapitelj). Za generalnega ministra so izvolili 9. majnika nekega patra Bernarda, nemškega švajcarja po rodu. Pervi generalni definator je postal neki bavarec, drugi neki francoz; naslednje štiri častne službe so dobili italijanski patri. — Po volitvi novega generala so imeli zbrani provincijali in kustódi zaslišanje pri svetem očetu, ki so jih tako nagovorili: „Ljubljeni sinovi! Pač imamo vzrok, da se veselimo, ker vas vidimo tukaj v tolikem številu in iz raznih narodov. Zakaj, ravno vaše veliko število dokazuje zadosti, kako velika in čudovita je rodovitnost velikega frančiškanskega reda, iz keterega je kaker veja iz plemenitega drevesa izrastlo kapucinsko tovarištvo. Zgodilo se je namreč po posebni milosti božji Frančišku Asiškemu, da se je množica njegovih mlajših iz ponižnega začetka skoraj po celem svetu razširila, podobno kaker cerkev sama, ki je iz neznatnega vira v hitrem teku celo zemljo obsegla. — Ako bi hoteli ljudje tega in druge verske redove bolje spoznati in soditi, gotovo ne bi z redovnimi družbami po toliko krajih tako nehvaležno ravnali. Ali vender, ljubljeni sinovi, vender se mora hudo z dobrim premagati; prizadevati si je treba, da bo v tako britkih okoličnostih čednost vedno vzvišana čez krivico človeško. Misel na zasluge, ki so vselej povzdigovale frančiškanski red, nam daje terdno upanje, da bo tudi nadalje zmirom prinašal lepe sadove tako v zasebni kaker v očitni blager. Zato izkazujemo tretjemu redu vedno posebno dobrohotnost in nagnjenje ter smo ga hvalili sè zasluženo hvalo in ga priporočili, ni davno, v svoji okrožnici skerbi in modrosti škofov, ko pomoček, da se zavro napredki skrivnih družbi. Da se ta red povzdigne in brani, boste vi, kaker smo prepričani, izverstno

pomagali, posebno po svetovanju in voditvi redovnika, ki ste ga ravno izvolili za verhovnega ravnatelja svojemu redu. V ostalem, ljubljeni sinovi, skušajte zgled očeta Frančiška po svoji moči doseči. Se vso skerbjo si prizadevajte, da bo svetost življenja in držanje, katero ste obljubili, v vseh samostanih cvelo; in ker zavzemljete višje častne službe, skušajte pred drugimi hoditi ravno tako z dostojnostjo, kaker z lepim zgledom.“ — Nato so podelili sveti oče vsem zbranim svoj apostoljski blagoslov.

— Redu frančiškanskemu so dali sveti oče, kaker smo omenili vže zadnjič, novega zavetnika v osebi kardinala Janeza Simeónija. 15. malega travna popoldne je prišel ta prevzvišeni kardinal v Aračeli, da oznani apostoljsko pismo in to svojo novo čast in službo z navadno slovesnostjo nastopi. Pri cerkvenih vratih so ga sprejeli prečastiti generalni minister ter ga spremili v cerkev, kjer je pomolil pred Najsvetejšim, in nato v zakristijo, kjer je sédel na prestol, ki mu je bil pripravljen. V zakristiji se je bilo sešlo blizu 200 naših redovnikov, da se sè sinovsko ljubeznijo poklonijo svojemu zavetniku. Bralo se je torej najprej apostoljsko pismo, s katerim se prevzvišenemu kardinalu izročuje zavetništvo nad frančiškanskim redom. Nato so poprijeli besedo prečastiti generalni minister pater Bernardin Portoguarski ter rekli mej drugim: „Po britki izgubi, ki je zadela sè smertjo kardinala Bilio vesoljno cerkev in zlasti serafinsko družino, prinaša ta trenotek nam vsem veliko tolažbo. Radi se namreč spominjamo, kako si nam Ti, prevzvišeni, ne enega, temuč mnogo dal dokazov nagnjenja do našega reda in kako si zlasti pogosto podpiral brate naše, ki v misijonih živé. To službo torej, ki jo denes nastopaš, mi veselega serca sprejemljemo in menimo, da bo varstvu, miru in rasti naši koristila. Pač ne bi bilo po namenu, ne bi bilo po duhu svetega Frančiška naštevati dobra dela, ki smo jih storili; vender ne bo neprimerno povedati, da serafinski red tudi v teh nesrečnih časih, v tej kugi popačenosti stanoviten ostaja pri tem, da je vsaki čas prinašal obilo sadu svetosti, ter ga tudi še zdaj prinaša. Po premnogih krajih, daleč narazen, kjer ni nobene omike in vzdelanosti, so naši misijoni, katerih trud in prizadevanje za cerkev Ti je zuano, prevzvišeni! Kar nas je tukaj, vsi za terdno upamo, da bo pod Tvojim modrim svetom, varstvom in nagnjenjem mej našimi brati ljubezen do apostoljskega sedeža, ponižnost in gorečnost vse dni cvela in gospodovala.“

Prevzvišeni kardinal zavetnik je dobrohotno sprejel izražanje

tolike vdanosti. Odgovoril je, da so ga besede generalnega ministra, tako polne ljubezni in spoštovanja, do živega ginile in da se jako veseli službe, ki so mu jo naložili sveti oče. Govoril je nadalje o posebni odločbi previdnosti božje, ki je izvolila ponižnega sinu Bernardonovega, da je po njem razvadam in pregreham srednjega veka duh svetega evangelija nasproti postavila, duh namreč ponižnosti, vboštva in zatajevanja. Pristavil je, da tudi naša doba jako potrebuje tega serafinskega duha, in zaterdil, kako mu je v veliko tolažbo, ker ta duh še dobro živi v redu, tako da more za ravno tiste bolezni dajati ravno tista zdravila. Blagovoljno je povedal, kako dobro ve iz pisem, ki od vseh strani prihajajo sveti skupščini za razširjevanje vere, koliko truda noter do zdaj naši misijonarji prenašajo po celem svetu, ne le na Angleškem, Irskem, Holandskem, temuč tudi v Sveti Deželi, v Aljbaniji, v Gorenjem Egiptu, v obejuh Amerikah, na Kitajskem in po drugih delih Azije. Naposled se je zalit sè solzami pobožno priporočil v molitev celega reda tako v življenju kaker zlasti po smerti.

Nato je prevzvišeni kardinal vse redovnike pripustil, da mu poljubijo roko, po versti, kaker so jih prečastiti generalni minister enega za drugim po imenu klicali. Kardinal se je čudil, da je toliko bratov v Rimu ter se morejo v generalatni kúriji slišati tako razni jeziki. V resnici so namreč v Aračelitanski stolici patri raznih narodnosti, ki govore ne le vsak svoj jezik, temuč tudi ptuje, tako da se jih dá naštetih do petnajst. In to nekako spominja binkuštnega čudeža ne le glede različnosti jezikov, temuč tudi glede v resnici serafinske edinosti, ki veže duše v vzajemni bratovski ljubezni.

— Dne 16. malega travna ob sedmih zjutraj je prevzvišeni kardinal Lúcid Marija Parókki, generalni vikarij svetega očeta, po slovesnem obredu blagoslovil glavni kamen cerkve „serafinskega vseučilišča“ vpricho predstojnikov reda in drugih bratov okoli sto in petdeset. Cerkev bo posvečena svetemu Antonu Padovanskemu; njegovemu varstvu se izroči tudi cel vstav, ki se bo zato imenoval „kolegij svetega Antona“. V glavni kamen se je vložil, poleg neketerih svetinj Leona XIII., neomadežane Device, svetega Jožefa, svetega očeta Frančiška in učenika serafinskega svetega Bonaventure, v svinčeni puščici ta napis, ki se je prej očitno prebral:

„Ta dan, 16. malega travna leta 1884, v sredo po veliki noči, na 675. obletnico obljube serafinskega očaka svetega Frančiška

in tovarišev njegovih, god svetega Rafaela anhangelja, je prevzvišeni in prečastiti gospod Lúcid Marija svete rimske cerkve z naslovom svetega Križa v Jeruzalemu kardinal Parokki, presvetega gospoda našega Leona papeža XIII. v mestu in okolici vesoljni v duhovnih zadevah namestnik, po slovesnem odredu glavni kamen blagoslovil in v podlago vložil nove cerkve, ki se ima postaviti Bogu vsegamogočnemu v spomin svetega Antona Padovanskega, da bo služila kolegiju frančiškanskemu observantov, ki se bo pri cerkvi postavil s pomočjo božjo ter preblažene Device, svetega očeta našega Frančiška, svetega Bonaventure in vseh nebeščanov, s prireski pa bratov in pobožnih dobrotnikov“.

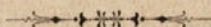
„Slovesnega obreda so se vdeležili prečastiti pater Bernardin Portogruarski, celega reda generalni minister, patri generalni prokuratorji in definatorji in premnogi drugi bratje, prečastiti gospod Gattoni, magister obredov, presvitli gospod Luka vitez Karimini, arhitekt stavbe, in Peter Bjanki, odvetnik naših zadev“.

Ko je bil obred doveršen in glavni kamen v podlago vložen, je gori omenjeni kardinal sede na stolu, „faldistorium“ imenovanem, zbrane priliki primerno nagovoril v laškem jeziku in slovesnost se je potem končala z daritvijo svete maše, ki jo je kardinal opravil. Prelepi njegov nagovor damo natisniti po naše v prihodnji zvezek.

Dunaj. — V nedeljo, 4. majnika, je papežev poslanec nadškof Vanutelli v frančiškanski cerkvi za škofa posvetil prečastitega patra Marijana Markoviča, bosánskega frančiškana, imenovanega za apostoljskega vikarija škofije banjalóške v Bosni.

Santiago. — Pri svetem Jakopu v španski Galiciji je začel 15. majnika t. l. izhajati nov frančiškanski list — tretji v španskem jeziku — s tem naslovom: „El Eco Franciscano Revista mensual consagrada á fomentar la devocion al seráfico Patriarca San Francisco de Asís, á propagar sus tres Órdenes y á promover en ellas la imitacion del santo fundador“. Izdajajo list, ki je po obliki podoben „Cvetju“, patri kolegija misijonarjev za Sveto Deželo in Marók vstanovljenega v Komposteli (Santiago). Celoletna naročnina je za Spanijo „5 pesetas“ (= 5 frankov). — Se suscribe en Santiago (Galicia) en el Colegio de Misioneros para Tierra Santa y Marruecos, dirigiendo la correspondencia al Administrador de El Eco Franciscano. — Pervi zvezek ima ko prilogo začeték posebne knjižice „La Indulgencia de Porciúncula“.

Madagaskar. — Vže je znano našim bravcem, kako so lansko leto francozi napadli in bombardirali neka primorska mesta velikega afrikanskega otoka Madagaskara in kako je zato maljgaška vlada izpodila katoliške misijonarje, ki so večinoma francoski jezuiti. Katoličani v deželi so torej brez duhovnikov, vendar je tolažilno pri tem to, da jih vlada ne preganja in se morejo ob nedeljah tudi nadalje zbirati v svojih cerkvah, kjer nekedanji rejenci jezuitski uče kerščanski nauk, kerstijo in poročajo, kaker so jim odhajaje naročili jezuiti. — Blizu vshodnjega obrežja maljgaškega proti severu od mesta Tamatave je majhin otočič „Sveta Marija“ ali „Nossi Burah“ imenovan, ki je že delj časa v francoski oblasti. Tudi tu so imeli jezuiti misijon do poslednjega časa; 31. prosinca t. l. pa se je pridružil otočič drugima dvema majhinima francoskima otokoma, ki sta na drugi strani Madagaskarja ter se imenujeta „Mayotta“ in „Nossi Bé“, tako da bodo zanaprej ti trije otočiči ena sama apostoljska prefektura, izročena misijonski skupščini „Svetega Duha in svetega serca Marijinega“.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Maribora, 23. sušca 1884:

Jaz sem bil bolan čez dve leti. Ne sicer da bi bil zmirom v postelji, vendar delati nisem mogel, ker me je v križu strašno tergalo. Naposled me je le primoralo v posteljo. Pošljem po zdravnika, ali, žalibog! nič mi ni pomagalo. Tedaj sem sklenil iti v Toplice, kaker mi je tudi zdravnik svetoval; ali tudi tam nisem našel zdravja. Bolan se vernem domov. Za kratek čas mi je pozneje nekoliko odleglo, ali kmalu pride stara bolezen nazaj in zopet sem moral v posteljo. Ker sem pa tudi naročnik „Cvetja“ ino sem mnogo bral o čudežih svetega Antona, kako je mnogim že pomagal v bolezni, sem se tedaj njemu začel priporočati in sè živo vero in terdnim zaupanjem prositi, da bi mi spet ljubo zdravje izprosil od Boga. V ta namen sem plačal sveto mašo in izmolil neketero rožne vence. Pristavil sem zraven, da hočem v „Cvetju“ naznaniti, ako ozdravim. Ino res, hvala Bogu in sv. Antonu Padovanskemu! nisem ostal zapuščen, vsaki dan sem boljši postajal ino sem zdaj popolnoma zdrav, da lahko opravljam svoja dela. Zato bom hvaležen temu velikemu svetniku vse dni svojega

življenja. Častimo tedaj tudi mi štajerski Slovenci svetega Antona Padovanskega, ker je on velik pomočnik v boleznih.

— k, tretjerednik.

Z V i p a v s k e g a, 28. m. travna 1884:

Mene je hudo bolelo na desni strani in kašelj me je močno gnal, tako, da ni je bilo težko prestati. Zato sem sklenil, da bom večkrat v svojem življenju molil v čast sv. Frančiška in sv. Antona itd. In ko sem začel opravljati to pobožnost se je moje zdravje dobro izboljšalo.

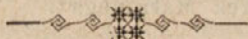
Mlad posestnik.

I z M a r i b o r a :

1. Jaz sem bila bolna dve leti na sušici. Vračitelji mi niso mogli pomagati; ali v zaupanju sem se obrnola k sv. Antonu in on mi je pomagal, da sem ozdravela.

2. Jaz sem denarje (1300 gl.) posodila in potem sem skoro vse zgubila; le skozi pripomoč sv. Antona sem nazaj dobila.

(Poterja v. č. župni uréd.)

Priporočilo.

V pobožno molitev naj bodo lepo priporočeni:

Njeno veličanstvo presvitla cesarica **Marija Ana**, vdova cesarja Ferdinanda, vmerla 4. majnika 1884 ob peti uri in 10 minut popoldne v Pragi na Češkem;

prečastiti gospod dr. **J a n e z G o g a l a**, kanonik, tretjerednik sv. Frančiška, izbrani za škofa ljubljanskega, vmerli 4. majnika o polu devetih zvečer v Ljubljani;

rajne sestre **Beatriče (Marija) Savio**, **Apolonija (Marijana) Kovačič**, **Anježa (Marija) Konjc**, **Eliza (Marija) Končina**, tretjerednice **g o r i š k e** skupščine; **Barbara (Elizabeta) Padar**, **Elizabeta (Klara) Rotnik**, **Jera (Lucija) Mavšič**, **Terezija (Frančiška) Gerbinšek**, **Marjeta (Barbara) Sotlerca**, tretjerednice **n a z a r s k e** skupščine, rajni brat **Gregorij (Frančišek) Hrastnik** tretjerednik ravno imenovane skupščine; **Marija (Neža) Eržen** iz Golice, tretjerednica **s e l š k e** skupščine, † 15. majnika t. l.

Priporoča se tudi v pobožno molitev **Štefan Trobina** iz Škal, naj bi mu Bog po priprošnji svetega Antona milostivo odvzeti hotel že 10 mesecev trajajočo revmatično z merzlico združeno bolezen, ki mu je desno nogo popolnoma skercila in nestegljivo storila.